

TRENCAT EL PACTE UNIÓ MALLORQUINA-COALICIÓ POPULAR

Crisi de govern a les Illes

Els pactes signats el mes de maig de 1983 entre Unió Mallorquina —UM— i la Coalició Popular, pels quals la primera organització donava suport parlamentari a la segona i convertia Gabriel Cañellas en el primer president de la comunitat autònoma de les Illes, estan trencats des de divendres passat, dia 25 d'octubre, i des d'aquell mateix moment, per tant, el govern conservador balear governa en minoria, si es pot parlar de governar en una situació així.

Divendres 25, el Comitè Executiu d'UM acordava que «ens declaram deslligats del pacte signat amb Coalició Popular», alhora que manifestava «la nostra llibertat d'actuació per a dur a terme una política de desenvolupament de l'autonomia balear». La decisió dels reformistes/regionalistes mallorquins havia de resultar sorprenent per als qui contemplan la situació política del nostre país amb una certa dosi de racionalitat política. Però no per als qui ens adonem que ací no es fa política seriosa, polí-

Les tensions dels darrers mesos entre Unió Mallorquina i els partits de la Coalició Popular han dut al trencament del pacte que permeté formar un govern conservador. Ara ja han començat les especulacions sobre noves enteses.

Josep Rosselló

tica amb majúscula, sinó una política incoherent, irresponsable i subordinada sempre a interessos, malhumors i compromisos personals i personalistes.

¿Per què Jeroni Albertí ha decidit (perquè hi va decidir Albertí, i no ningú més) rompre uns pactes que, encara no fa tres anys, eren bons per UM, i que tot just fa un any algú, des de Madrid, obligà a refermar? El comunicat fet públic per Unió Mallor-

quina parla de «creixent divergència de política, de criteris i d'objectius» entre els signants d'aquells pactes; i hi afegeix —a bones hores— que és «obligació d'UM dur endavant una política nacionalista i de centre».

Alguns sectors de l'opinió pública i de premsa, pròxims a posicions reformistes, i fins i tot socialistes, han considerat bones, i inclús les han abonades, aquestes argumentacions. La realitat, però, sembla més apropiada a l'anàlisi que en feia en un article editorial el *Diario de Mallorca*, controlat per la família March, fins fa molt poc acostat a les tesis d'Albertí.

Aquesta anàlisi, publicada el mateix dia de conèixer-se la notícia del trencament, parla clarament de la responsabilitat d'Unió Mallorquina en prendre unes decisions que «no hacen ningún bien a los ideales autonómicos, porque la opinión pública no entiende las causas de la crisis». I continua encara amb una dada que sembla no ésser considerada des d'altres posicions d'anàlisi: «No hay mo-

tivos de crisis real», perquè «no hay cambios en la correlación de fuerzas de las Baleares». En realitat, doncs, tot es limita a un joc de rivalitat i personalismes.

Tot i carregar també part de culpa al govern conservador de Gabriel Cañellas, que no ha estat capaç d'arbitrar «cauces de comunicació suficients, o eficaces, para limar asperezas», l'editorial del *DdM* insisteix que no s'han donat «razones de peso para la ruptura con Coalición Popular, porque todos los puntos de divergencia argumentados o eran notorios des de hace mucho tiempo o podian arreglarse negociando o enmendando en el parlamento, o no justifican en modo alguno su drástica decisión».

Però el que tampoc *Diario de Mallorca* no ha fet ha estat apuntar les possibles autèntiques raons de Jeroni Albertí. Raons que poden anar des de les més evidents, com la necessitat d'allunyar-se de posicions polítiques conservadores, si vol jugar la carta reformista l'any que ve, en les eleccions generals, fins a algunes d'altres, menys confessables, com podria esser el seu personal enuig pels atacs rebuts de d'alguna premsa, en ocasió d'unes subvencions o adquisicions de diaris, dintre de la campanya de nor-

A l'esquerra, Parlament balear. A la dreta, Jeroni Albertí.

Cronologia d'un trencament

Els dubtes de Jeroni Albertí

Divendres, 25 d'octubre.—Jeroni Albertí, acompanyat d'altres dirigents reformistes, anuncia el trencament dels pactes. El president Canellas no dona gaire importància al fet, i es manifesta «a l'espera d'esdeveniments». Els socialistes, convençuts que es tornaran a recompondre els pactes UM-CP.

Dissabte, 26 d'octubre.—Fèlix Pons, ministre d'Administració Territorial del govern espanyol i president de la Federació Socialista Balear, ja avança que el PSOE no és tancat a un pacte de govern amb Unió Mallorquina.

Diumenge, 27 d'octubre.—Es coneix la decisió socialista, presa en la comissió executiva de la FSB, dissabte d'horabaixa, de proposar un govern de coalició entre PSOE-UM-Esquerra Nacionalista-PSM.

Dilluns, 28 d'octubre.—Gabriel Canellas, canviant de to respecte a la seva inicial indiferència i després d'una reunió de tots els partits de la coalició conservadora, anuncia la voluntat de «dialogar» amb Albertí. El mateix dia el dirigent reformista contesta a la proposta: «en principi, no tenim ganes de dialogar amb Coalición Popular». Al mateix temps, manifesta que la proposta socialista «em sembla molt bé».

A partir d'aquest punt, no s'han succeït més fets puntuals, fins el moment d'escriure aquesta crònica. Tothom està a l'espera, fonamentalment, del que decideixin els reformistes, mentre alguna premsa ja reparteix càrrecs entre els grups integrants d'una suposada coalició socialista-reformista-nacionalista. La presidència de la comunitat autònoma i del govern, i la del parlament, serien per al Partit Socialista, mentre que UM es reservaria les conselleries de Cultura, Ordenació del Territori, i Turisme; i els nacionalistes d'esquerra obtindrien només una cartera de conseller.

malització lingüística, on es barrejaven acords i promeses mútues entre ambós presidents, Albertí i Canellas, després no complides. O la mateixa evidència que Canellas hi està guanyant el terreny en la «part forana» mallorquina, principal bastió de les esperances electorals reformistes.

En qualsevol cas, ara el que resta és veure com es resol aquesta crisi. Sembla que les opcions són escasses. O hi ha una renegociació de pactes amb Coalición Popular, que suposaria inexorablement el «sacrifici» previ de Gabriel Canellas, o es forma una nova majoria parlamentària, amb socialistes i nacionalistes, que doni suport a un nou govern del qual ja s'especula la distribució de càrrecs, conselleries, etc. Aquesta solució, la coalició PSOE-UM-Esquerra Nacionalista, que en 1983 semblava a molts absolutament natural, avui resulta molt difícil d'explicar. Sobretot dintre dels partits per a Unió Mallorquina i per al PSOE. Però també és cert que ens estan acostumant a decisions, fets i argumentacions, d'impossible explicació, si de seriositat política parlem. □